

สรุปการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติด จังหวัดปทุมธานี

*****

สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดปทุมธานี

ปัจจุบันสถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่จังหวัดปทุมธานีพบว่าเป็นทั้งพื้นที่ค้า และพื้นที่แพร่ระบาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่อำเภอธัญบุรี คลองหลวง ลำลูกกา และเมืองปทุมธานี ด้วยเหตุปัจจัยหลายประการ เช่น สภาพพื้นที่มีโรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมาก (นิคมอุตสาหกรรมนวนคร และนิคมอุตสาหกรรมบางกะดี) ส่งผลถึงการอพยพเข้ามาทำงานของแรงงานนอกพื้นที่ รวมถึงแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาโดยถูกต้องตามกฎหมาย และที่หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย รวมถึงการเกิดขึ้นของตลาดกลางการค้าส่งพืชผลทางการเกษตรขนาดใหญ่ ระดับประเทศ ได้แก่ ตลาดไท ตลาดสี่มุมเมือง ซึ่งในบางครั้งมีการแอบแฝงซุกซ่อนยาเสพติดไว้ในพืชผลทางการเกษตร เพื่อนำเข้ามาในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี ทำให้ยากต่อการตรวจค้นจับกุมของเจ้าหน้าที่ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งรวมของสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับประเทศหลายแห่ง ทำให้มีนักเรียน นักศึกษาจากนอกพื้นที่ เดินทางเข้ามาศึกษาในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก เป็นผลให้มีการก่อสร้างหอพักเพื่อรองรับนักศึกษา จากต่างจังหวัดได้เช่าพักอาศัยอยู่โดยที่ไม่มีผู้ปกครองเข้ามาดูแล ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงกลุ่มหนึ่งที่น่าจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดได้ และจากข้อมูลการจับกุมและข้อมูลการบำบัดรักษาพบว่ากลุ่มเสี่ยงที่มีแนวโน้มกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดนั้น ได้แก่ ผู้พันโทษ ผู้ที่ได้รับการประกันตัวชั่วคราว ผู้ที่ผ่านการบำบัดรักษา ผู้ว่างงานและกลุ่มผู้ใช้แรงงาน ทั้งนี้ พบว่าเครือข่ายการค้าบริเวณแนวชายแดนที่มีบทบาทสำคัญต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ มาจาก 3 กลุ่มหลัก ได้แก่ กลุ่มการค้าทางภาคเหนือมีการลักลอบนำเข้าจากบริเวณแนวชายแดนไทย-พม่า เช่น ในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นต้น กลุ่มการค้าทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีการลักลอบนำเข้าจากบริเวณชายแดนไทย - ลาว เช่น ในพื้นที่อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ด้านชายแดน จังหวัดมุกดาหาร เป็นต้น และกลุ่มการค้าทางภาคตะวันออก มีการลักลอบนำเข้าจากบริเวณชายแดนไทย - กัมพูชา เช่น ด้านปอยเปต ด้านคลองลึก อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว เป็นต้น

สถานการณ์ยาเสพติดในภาพรวมของจังหวัด ยังคงมีการแพร่กระจายอยู่ในทุกอำเภอทั้งในด้านการค้าและเสพ สำหรับพื้นที่เฝ้าระวัง ได้แก่ อำเภอคลองหลวง ธัญบุรี ลำลูกกา เมืองปทุมธานี ตลาดหุ้มแก้ว เนื่องจากยังคงเป็นพื้นที่ที่มีการค้า แพร่ระบาด ลำเลียง พักยาเสพติด โดยเฉพาะตลาดไท นิคมอุตสาหกรรม นวนคร ห้างสรรพสินค้าฟิวเจอร์วอร์ด รังสิต ห้างสรรพสินค้าซีอีวีรังสิต สถาบันเทิง โรงแรม หอพัก บริเวณรอบ ๆ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ศูนย์รังสิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัยรังสิต สถานีบริการน้ำมันบริเวณรอยต่อของจังหวัด ตลอดจนหมู่บ้านจัดสรรที่มีโครงการอยู่ระหว่างการก่อสร้าง

แหล่งแพร่ระบาด

สถานการณ์ของจังหวัดปทุมธานีเป็นพื้นที่กำลังของยาเสพติด การค้าคงมีกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ โดยอำเภอหนองเสือ สามโคก อยู่ในระดับเบาบาง อำเภอลาดหลุมแก้ว อยู่ในระดับปานกลาง อำเภอลองหลวง รัษฎบุรี ลำลูกกา เมืองปทุมธานี อยู่ในระดับรุนแรง โดยพื้นที่จังหวัดปทุมธานีมีหมู่บ้าน / ชุมชน ที่ปรากฏข่าวสาร 3 ปีติดต่อกันจำนวน 178 หมู่บ้าน / ชุมชน

หมู่บ้าน / ชุมชน ประเภท ก. (หมู่บ้าน / ชุมชนเข้มแข็ง และมีการเฝ้าระวังปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน) ครอบคลุมหมู่บ้าน / ชุมชน (458 หมู่บ้าน / 249 ชุมชน) ดังนี้

อำเภอ	หมู่บ้าน / ชุมชน ทั้งหมด		หมู่บ้าน / ชุมชน เป้าหมาย	
เมืองปทุมธานี	81	22	37	0
สามโคก	58	0	8	0
ลาดหลุมแก้ว	61	0	15	0
รัษฎบุรี	4	97	12	11
ลำลูกกา	114	23	16	15
คลองหลวง	71	82	20	30
หนองเสือ	69	0	14	0
รวม	458	249	122	56

ผลการดำเนินการ

ด้านการปราบปราม ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 – 30 กันยายน 2551 (เอกสาร 2)

1. สามารถจับกุมยาเสพติดประเภทยาบ้า 639,089 เม็ด กัญชา 206 ห่อ กระทั่ง 3,711 ใบ
2. แยกเป็นคดีผลิต (ปลูกกระทั่ง) 7 ราย จำหน่าย 219 ราย ครอบครองเพื่อจำหน่าย 584 ราย ครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต 1353 ราย เสพ 1,897 ราย

ด้านการบำบัดฟื้นฟู ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2550 – 30 กันยายน 2551 (เอกสาร 3)

มีผู้เข้ารับการบำบัดทั้งสิ้น 688 ราย แยกเป็นสมัครใจ 370 ราย บังคับบำบัด 318 ราย

3. แนวทางการแก้ไข้ปัญหา

ศตส.จ.ปทุมธานีได้ดำเนินการบูรณาการแผนงาน โครงการ งบประมาณ โดยการกำหนดแนวทางการดำเนินการตามปฏิบัติการ 90 วัน พันภัยยาเสพติด ดังนี้

การกำหนดเป้าหมาย โดยกำหนดเป้าหมายเป็น 2 ส่วน คือ

1. เป้าหมายพื้นที่ที่สามารถควบคุมได้แล้ว ให้ดำเนินการสร้างความเข้มแข็งในเชิงคุณภาพ และขยายให้เกิดความยั่งยืนในการเอาชนะยาเสพติด เพื่อมิให้หวนกลับมามีปัญหาอีก

2. เป้าหมายพื้นที่ / กลุ่มบุคคลเฉพาะ ที่ยังคงปรากฏปัญหาหลงเหลืออยู่ ให้เร่งดำเนินการกับปัญหาในช่วงแผนปฏิบัติการ 90 วัน พันภัยยาเสพติด โดยให้มีการตรวจสอบและประเมินสถานการณ์ปัญหาที่หลงเหลืออยู่และนำไปกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน

การจัดทำแผนงาน / โครงการ และงบประมาณ

ได้มีการบูรณาการแผนงาน โครงการ แหล่งงบประมาณด้านยาเสพติดของจังหวัด งบประมาณที่สำนักงาน ป.ป.ส.สนับสนุน รวมทั้งงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

การควบคุมตัวยาและผู้ค้ายาเสพติด (supply) เน้นหนักในการทำลายโครงสร้างเครือข่ายการค้าที่ยังหลงเหลืออยู่ในทุกระดับ สืบสวน สอบสวนปราบปราม จับกุม ขยายผล ผู้ค้ายาเสพติด ผู้หลบหนีประกันและหมายจับ จัดตั้งกลไกการอำนวยความสะดวก และจัดทำแผนยุทธการปราบปราม บูรณาการมาตรการทางทรัพย์สิน ทั้งยาเสพติด พ.ร.บ.ฟอกเงิน และมาตรการด้านภาษี ควบคุมการแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่ดำเนินการต่อเรื่องร้องเรียนของประชาชนอย่างจริงจัง และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเด็ดขาด ได้แก่ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ.2519 พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522 พ.ร.บ.มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ.2534 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2551 ประมวลกฎหมายรัษฎากร พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ.2550 พ.ร.บ.ฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545 พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551 พ.ร.บ.สถานบริการ พ.ศ.2509 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2546 พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ.2478 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2549 พ.ร.บ.ตรวจคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ.2523

การแก้ไข้ปัญหาผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด (demand) เน้นพัฒนาประสิทธิภาพกระบวนการค้าหาผู้เสพยาเสพติด การจำแนก / คัดกรองที่มีประสิทธิภาพ เพื่อแยกผู้เสพ / ผู้ติด ให้เข้าสู่ระบบอย่างเหมาะสม ส่งเสริมให้บำบัดรักษาในระบบสมัครใจ หรือค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม พัฒนา / บูรณาการระบบการบำบัดรักษา ปรับปรุงประสิทธิภาพของมาตรการบังคับบำบัด สร้างกลไกติดตาม ช่วยเหลือดูแลหลังการบำบัดฟื้นฟู

ซึ่งจังหวัดปทุมธานี ได้มีการประกาศนโยบายจังหวัดแล้วตั้งแต่วันที่ 14 พฤศจิกายน 2551 ซึ่งได้ประกาศให้
ผู้เสพ / ผู้ติด รายงานตัวเพื่อลงทะเบียนขอเข้ารับการรักษาโดยสมัครใจระหว่างวันที่ 17 พฤศจิกายน 2551
ถึงวันที่ 16 ธันวาคม 2551 ณ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ สถานีอนามัยประจำตำบล และโรงพยาบาลของรัฐ
ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขทุกแห่งในพื้นที่จังหวัดปทุมธานี โดยมีวิธีการ ขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้
กลุ่มผู้เสพ หมายถึง (1) ผู้ใช้ยาเสพติดเป็นครั้งคราว ไม่ต่อเนื่อง (2) พฤติกรรมเริ่มเปลี่ยนแปลง แต่ยังสามารถดำเนินชีวิตตามปกติได้ (3) มีการใช้ยาแม้รู้ว่าจะก่อให้เกิดปัญหา

กลุ่มผู้ติด หมายถึง (1) มีประวัติการใช้ยาเสพติดอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ 6 เดือนขึ้นไป (2) มีการเพิ่มปริมาณการใช้ยาเสพติด และมีอาการผิดปกติเมื่อขาดยา มีความต้องการใช้อยู่ตลอดเวลา ไม่สามารถหยุด หรือควบคุมการใช้ได้ (3) พฤติกรรมการดำเนินชีวิตเปลี่ยนแปลง และไม่สามารถดำเนินชีวิตได้ตามปกติ

กลุ่มผู้ติดรุนแรง หมายถึง ผู้ติดยา / สารเสพติดอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลานานกว่า 3 ปี ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ทางการแพทย์หรือจากประวัติทางสังคม ไม่สามารถเลิกเสพได้หรือเคยรักษาแบบบำบัดด้วยยามากกว่า 3 ครั้ง
ใน 1 ปี หรือบำบัดด้วยยาและบำบัดฟื้นฟูรวมกันเกินกว่า 3 ครั้ง หรือไม่ตั้งใจ หรือไม่ต้องการเลิกยาเสพติด
อย่างจริงจัง หรือเคยถูกจับ หรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีเกี่ยวกับการเสพสารเสพติดมากกว่า 3 ครั้ง

การบำบัดฟื้นฟูตามความเหมาะสมกับความรุนแรงของการเสพติด มีขั้นตอน ดังนี้

1. การส่งตัวผู้เสพติดที่ผ่านการคัดกรองเข้ารับการรักษาฟื้นฟู ๑

กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการบำบัด	สถานที่
1. กลุ่มเสพ	ค่ายบำบัด ๑ (ระยะเวลา 9 – 15 วัน) ในกรณีผู้เสพผ่านค่ายบำบัด ๑ แล้ว แต่ยังคงสถานะการเสพติดให้ส่งต่อเข้าบำบัด ๑ ในสถานบำบัดของสาธารณสุข	ค่าย ตชด.ภาค 1 ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี
2. กลุ่มติด	1. รูปแบบผู้ป่วยนอก 2. รูปแบบผู้ป่วยใน	1. โรงพยาบาลของรัฐในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข 2. สถานบำบัดรักษาเสพติดของกรมการแพทย์ สถาบันธัญญารักษ์
3. กลุ่มติดรุนแรง (hardcore)	รูปแบบผู้ป่วยใน (ดูแลระยะยาว)	สถานบำบัดรักษาเสพติดของกรมการแพทย์ และกรมสุขภาพจิต หรือศูนย์วิวัฒน์พลเมืองของกระทรวงกลาโหม เพื่อให้การบำบัดฟื้นฟูทางด้านร่างกาย จิตใจ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และพัฒนาทักษะการป้องกันการเสพซ้ำ รวมทั้งเป็นการป้องกันการหลบหนีและกลับไปเสพซ้ำ

2. การนำผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติดเข้าบังคับบำบัด จะดำเนินการภายหลังจากวันสิ้นสุดวันประกาศให้ผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติดเข้ารายงานตัวเข้ารับการรักษาและฟื้นฟู ฯ โดยสมัครใจ (หลังวันที่ 16 ธันวาคม 2551)

กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการฟื้นฟู ฯ	สถานที่
ผู้เสพยาเสพติด	การฟื้นฟู ฯ แบบไม่ควบคุมตัว	จังหวัดจะจัดหาสถานที่เพื่อดำเนินการ โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ 1. การจัดค่ายระยะสั้น (30 วัน) ในสถานที่ราชการ เช่น ค่าย ดชด.ภาค 1 ต.คลองห้า อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 2. โรงพยาบาลของรัฐในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข ทุกแห่ง
ผู้ติดยาเสพติด	การฟื้นฟู ฯ แบบควบคุมตัวไม่เข้มงวด	1. ค่ายวิวัฒน์พลเมืองในพื้นที่ หรือจังหวัดใกล้เคียง 2. โรงพยาบาลของรัฐในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข ทุกแห่ง 3. สถานบำบัดรักษายาเสพติดของกรมการแพทย์ สถาบันชัญญารักษ์
ผู้ติดยาเสพติด รุนแรง	การฟื้นฟู ฯ แบบควบคุมตัวเข้มงวด	1. ค่ายวิวัฒน์พลเมือง 2. ศูนย์ฟื้นฟู ฯ ของยุติธรรม

การป้องกันกลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด (potential demand) โดยสร้างความตื่นตัวและการมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป เน้นการป้องกันกลุ่มเยาวชนที่มีโอกาสเสี่ยงสูงและกลุ่มที่มีโอกาสเสี่ยงต่อปัญหาเสพติด จัดระเบียบสังคมเชิงบูรณาการ ด้วยการเสริมพื้นที่และปัจจัยบวก ควบคุมและจัดพื้นที่เสี่ยง

มาตรการในการดำเนินงานต่อปฏิบัติการตามมาตรการเฉพาะและพื้นที่เสี่ยง

เพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่ที่มีปัญหาในเกณฑ์สูงเป็นพิเศษที่จะต้องเร่งลดระดับปัญหาให้คงเหลือน้อยที่สุด จึงกำหนดให้มีการดำเนินงานตามมาตรการเฉพาะและพื้นที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด ดังนี้

1. จังหวัดปทุมธานี ได้ประชุมชี้แจงให้ สดส.อ. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องให้แจ้งผู้ประกอบการ ทั่วประเทศให้ความร่วมมือและสนองตอบ สนับสนุนนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของทาง ราชการ ตลอดจนนโยบายจัดระเบียบสังคม

2. ดำเนินคดีต่อผู้ประกอบการทุกประเภทที่ไม่ให้ความร่วมมือกับทางราชการเกี่ยวกับด้านนโยบาย จัดระเบียบสังคม การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยการสั่งปิดสถานประกอบการ และดำเนินการ ตามขั้นตอนของกฎหมายอย่างเฉียบขาด

3. ดำเนินการทางวินัยแก่ส่วนราชการ ข้าราชการที่รับผิดชอบ หากพบว่ามี การปล่อยปละละเลยให้ สถานประกอบการฝ่าฝืนนโยบาย

4. ดำเนินการมาตรการทางภาษีต่อสถานประกอบการที่ฝ่าฝืนนโยบาย ซึ่งสรรพากรพื้นที่จะเป็นผู้ ประเมินภาษีสถานประกอบการนั้น ๆ ตามความเป็นจริง

5. ดำเนินการตาม พ.ร.บ.ฟอกเงิน ฯ และ พ.ร.บ.ซัดทรัพย์

6. ป้องกันเยาวชนกลุ่มเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการลดพื้นที่เชิงลบในหมู่บ้าน / ชุมชน ได้แก่ สถานบันเทิง โต๊ะสนุกเกอร์ ร้านเกมส์ / อินเทอร์เน็ต แหล่งมั่วสุม ร้านค้าแผง กลุ่มแก๊งค์ต่าง ๆ ที่ปล่อยให้มีการมั่วสุมของเด็กและเยาวชนในพื้นที่ต่าง ๆ ด้วยการใช้มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่าง เข้มงวด รวมทั้งเพิ่มพื้นที่เชิงบวกด้วยการสนับสนุนให้มีการรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์

7. สร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้าน / ชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติด โดยมุ่งเน้นให้ชุมชน ผู้นำชุมชนได้เข้ามามีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่แกนนำ หมู่บ้าน / ชุมชน สร้างความตระหนักและการมีส่วนร่วมของประชาชนของพลังอาสาประชาชนป้องกัน ยาเสพติด ให้ลุกขึ้นมาร่วมกันแก้ไขปัญหาเสพติดในหมู่บ้าน / ชุมชนของตนอย่างเข้มแข็ง จัดตั้งและเสริม ความเข้มแข็งแก่องค์กรชุมชนและกลไกการเฝ้าระวังยาเสพติดในหมู่บ้าน / ชุมชน

สถิติการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

สาธารณสุขจังหวัดปทุมธานี

หน่วยบำบัด	ผลการดำเนินงาน (1 ต.ค.2550 - 30 ก.ย.51)												หมายเหตุ	
	ต.ค.50	พ.ย.50	ธ.ค.50	ม.ค.51	ก.พ.51	มี.ค.51	เม.ย.51	พ.ค.51	มิ.ย.51	ก.ค.51	ส.ค.51	ก.ย.51		รวม
ร.พ.ปทุมธานี	8	8	4	4	5	5	7	3	4	7	10	0	65	
ร.พ.สามโคก	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	
ร.พ.ประจักษ์ศิลปาคม	1	6	1	1	0	0	3	6	7	2	0	0	27	
ร.พ.ธัญบุรี	1	0	5	4	0	11	1	3	7	2	4	8	46	
ร.พ.คลองหลวง	5	0	0	0	0	2	0	7	1	6	3	0	24	
ร.พ.ลำลูกกา	1	2	0	6	2	1	5	5	3	5	3	0	33	
สอ.คูคต	0	4	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	8	
ร.พ.ลาดหลุมแก้ว	3	2	2	1	1	0	2	1	0	2	0	0	14	
ร.พ.หนองเสือ	1	1	0	2	2	10	3	3	5	4	0	3	34	
รวม	23	23	12	18	10	30	21	28	27	31	20	11	254	
สถาบันราชกุมารเวช	48	66	43	43	97	75	54	52	69	81	60	0	688	
รวม	71	89	55	61	107	105	75	80	96	112	80	11	942	

